

Grádh fá thuairim tugas d'Aodh

[Ó Donnchadha, T. *Leabhar Cloinne Aodha Buidhe*, Dublin, 1931, poem 5]

Donnchadh Mac an Chnáide .cct.

1 Grádh fá thuairim tugas d'Aodh;
an tuairim tugas is truagh;
'ga taisgidh atú 'gum chrádh
grádh ní dú i n-aisgidh monuar.

2 Atá 'na thoirrsi ag tocht riom
grádh nach coimsi dha fholt fhionn;
gidh maith an grádh, ní hé as fhearr;
do mheall mé 's a chrádh im chionn.

3 Tig an cleachtadh rinn fa ríor
do chleachtadh sinn taobh re taobh;
tug taisgidh cumhadh im chliabh
faigsin fhian Uladh gan Aodh.

4 Do bhí úair nár saoileadh sin
go rí sluaigh Gaoidheal do ghuin
is ionnsa a Dhé an fáth fá bhfoil
cách astoigh agus mé amuigh.

5 Do hobadh gabháil ar ngáoil;
m'anáir as tobar do thráigh;
do chúaidh gaol na n-uile úaim
ó do chúaidh Aodh Buidhe abhán.

6 Sgéala 'ga thechtoibh ón troid
déra rem dhercoibh do dhruid;
an sgél roimhe don té tug
tug sé ar gcroidhe 'na dhá chuid.

7 Faríor isé as doilghe dhúinn,
ar ndíon dobé oighre Briain,
ní bhia ar mo chradh ó do chóidh
tóir muna rabh Dia 'na dhiaidh.

8 Gibé do chách bhus ní anocht
dá dtí ní budh tráth dhá thecht,
fada dháibh a n-uain rem ucht
an lucht lérbh áil uaim a fheart.

9 Caoinfidh mé 's ní mé amhán
mo threisi ag an té 'ga mbínn;
caoinedh gach draoi a dhuine féin

ag caoi í Néill Bhuidhe bhím.

10 Ar bhfagháil cluiche ar íbh gCuinn
m'anáir as cluiche do chaill;
ar tós gion go n-éarthar inn
do béarthar sinn fós i bhfaill.

11 Dobé m'urra é 'gan ól,
mé fa hurra da gach aon,
dá reic dá bhfagháinn an fíon,
meic ríogh ní fhaghaim mur Aodh.

12 Meisde mé m'anáir ón fhior,
gan í d'fhagháil ó nach mar;
gidh beag fáilte ar dteacht asteagh,
is tearc fer a dálte dhamh.

13 Dáil a dhuas go dul í Néill
mur budh cnuas ag dul do chraoibh;
ní fhuighe file acht a bhfuair
ód chúaidh bile mhuighe Maoin.

14 A dtaradh ag cor na gcrann,
dá dhol; do gabhadh a ngeall;
do mhac Briain do chlaon gach coll;
'na dhiaidh ní chrom craobh a ceann.

15 Bás í Eirc seach cách a chuíis;
fás na mbláth is ceilt an chnúais;
céim do dhuine idir dhá dhéis
d'éis í Néill Bhuidhe fán mBúais.

16 Téid leis an ngaoith grán na ngort
tar éis an laoich fa lán d'iocht;
ní thabhair sí do ló lacht
ní mart bó gion go mbí bliocht.

17 Trén meisi go deghuil dún;
'na dheghaidh gan treisi atám;
truagh nár haomhadh ar ré araon,
mur shaoghal d'Aodh is sé slán.

18 Mo theisd ar Aodh na n-arm nua;
mín Aodh acht gur gharbh a ghleo;
ní rug do bhreith nár dhú Dia
acht tú fán lia 'sar mbeith beo.

19 A dtreabhthar is díoth od dhul,
ní geabthar críoch ina chion;

gion go gcobhair an úir d'ar
súil re cradh ní fhoghain d'fhior.

20 Gan phuinn dá goradh san ghréin;
gan toradh i dtuinn nó i dtír;
gach learg ar leaghadh a clúimh;
dearg an úir nár treabhadh tríbh.

21 As uain dom dhula, ca d'ulc,
do thruaill an chumha mo chorp
tug sé gan aonduine ar t'fhert
mé ar dteacht mo naomhuidhe anocht.

22 Dá léighти a Aodh let fholt nua
an dá thaobh ar ghort fa ghleo
tí id bheathaíd ó char do chlú,
ní dheachaíd tú is do bhladh beo.

23 Ríoghradh Fódla ag techt dot thoigh
led cheart d'fhógra ó mhuir go muir;
cor, a Dhé, ar an saoghal sin,
sibh t'aonar acht mé ar do mhuin.

24 Ní hí an mhuir do mhear amháin,
do thuil gach sreabh leis an sín;
má tá is do dhubhadh fa dheóidh
an lá reóidh 'na thuradh thríbh.

25 Gan bláth le ferthoin ar fiodh;
a dtreabhthoir gan chách dá chur;
olc an geall an úir le har;
ní fearr an cradh dhúin od dhul.

26 Beag feasta léagar 'nar láimh
d'ar dtégar ó theesda Ó Néill
ní huain do theicheadh 'nar dtír,
do chuaidh dhínn ar bhfeitheamh féin.

27 Rí dha fhréimh ní fhanuim air,
Ó Néill charuim gion go gcluin;
gabhthar laogh oilé le hoigh
toil mo chroidhe acht d'Aodh ní fhuil.

28 Ní thug flaith a dtug ó thús;
ní rug maith ar a mhaith fós;
mac Briain mur do bhí go bás,
fás ina diaidh do-ní a nós.

29 Le náire ar a uaigh ní an,

tar mhac Áine do chuaidh cor,
ní chaoinionn sí acht Aodh, gidh eadh,
bean is í fá a gaol ag gol.

30 Eamhain gan éinfher 'ga húaim;
Temhair gan déinemh 'na dhiaidh;
ní fhagh damhna ar ndol í Néill,
cor a sréin re Banbha Briain.

31 M'éigin gach n-oidhche 's gach laoi
ní héidir nach muirfe mé,
dh'éis í Dhuach chráidhes mo chlí,
áines don tí ler fhuath é.

32 Ar gcur í Eachaidh fá fhód,
dá dhul ó nach deachaidh síad,
marthoin d'éigsibh is Aodh d'ég
créd do shaor ón égsin íad?

33 Gan díon i ndoininn i dtigh,
madh soinenn budh són go neimh;
guidhe leis an ngréin ma a goil
goin í Néill Bhuidhe do bheir.

34 Is í an ráithsi ráth na ngíall,
fa gnáth rí ar an áitsi ag ól
ag sin an bile aga mbíodh
fón an fhir 'ga ibhe i n-ór.

35 Ó nár léig Dia a damhna lé
Banbha ní bhia mur do bhaoi;
deireóil Éire tre fhlaith Lí
céile do-ní maith dhá mhnaoi.

36 Teann an sgél sgarthoin ó gCuinn,
gan trén nach bhfaghthoir i bhfaill;
do dheireadh sluaigh Aodha inn,
craobha sinn ar mbuain a mbairr.

37 Ní fhúair ealta úain ar loch;
ní huair techta idir dhá theach;
tig da ghoire do-chí an cioth
nach rioth roimhe do-ní neach.

38 Tre chornn í Dheirc do dháil dún
ní ar ceilt as cáir ar mbrón;
do fher is an gcorn, ní chél,
an dér do bhean orm a hól.

39 Bím uair le bhur n-iomad air
gan ionad don uaigh fá bhfuil;
is brón reachta an lá nach libh
sibh ag teachta a mhná ar a mhuin.

40 Mór mo ghrádhsa go hég d'Aodh,
ní dá mhéid a dtráthsa i dtám;
dul le chéile ó thesda dhún
a rún feasda as géire ar ngrádh.